

Læge- og jordemoderarkiver

- om fødsler, vaccinationer og dødsfald

Slægtshistorisk Forening Guldborgsund

torsdag den 8. april 2021

**Online-foredrag
v/ cand.mag. Torben Albret Kristensen
www.torbenalbret.dk**

Hvad skal der ske?

- ❖ Jordemoderdistrikter og -protokoller
- ❖ Lægedistrikter og vaccinationer
- ❖ Pause + spørgsmål
- ❖ Dødsattester
- ❖ Hvor finder vi det?
- ❖ Spørgsmål

Jordemoderdistrikter og jordemoderprotokoller

- 1810
 - Jordemoderdistrikter
 - Uddannede jordemødre
- 1862
 - Jordemoderprotokoller/
Fødselsprotokoller
 - Fødselstidspunkt
 - Antal tidligere svangerskaber
 - Fødsels forløb
- Arkiverne
 - Distriktsvis under lægedistrikterne
 - Navnet på den enkelte jordemoder

Jordemoderprotokol
Frijsenborg
Jordemoderdistrikt
1886

Om den Fødende					Om Fødselens Beskaffenhed og					Forløb	Om Barnet					Om Barselkonen	Anmærkninger.														
Nr.	Navn og Opholdssted (By eller Sogn)	Allder	Gift	Ugift	Hvordan kaldes Fødselen?	Hvilken Fosterdeel var forliggende?					Have særlige Uregelmæssigheder i Fødselen fundet Sted, og da hvilke?	Fødselens Varighed			Fødsels-Dagen og Klokkeslet?	Har Kunsthjælp været anvendt ved Barnets eller Efterbyrdens Fødsel? og da hvilken?	Dræng	Pige	fuldlaars	ufuldlaars	levende (uden oplysning)	skadet, uden at trække til sig	dødt	levende, men dødt inden 24 Timer	Har hun været fødselsdygtig?	Er hun helbredet?	Er hun død?	(Her anføres om Fødselen var endt, før Jordemoderens Ankomst.)			
	Lompe Fødselen																														
73	Kammal	26	X	1	X	"	"	"	"	"		2	2	2	18 1/2	Naturlig	"	X	"	X	"	"	X	"	"	"	X				Fødselen foretog sig med Trængsel
	Lompe Fødselen																														
74	Lange	23	X	"	0	X	"	"	"	"	"	5	2	3 1/2	18 1/2	Naturlig	X	"	X	"	X	"	"	"	"	"	X				
	Lange																														
75	Lange	30	X	"	0	X	"	"	"	"	"	2	36	5	18 1/2	Lange	"	X	X	"	"	"	X	"	"	"	X				
	Lange																														
76	Kammal	26	X	"	1	X	"	"	"	"	"	2	8	5 1/2	18 1/2	Naturlig	X	"	X	"	X	"	"	"	"	"	X				
	Lange																														
77	Kammal	30	"	X	1	X	"	"	"	"	"	2	3	5	18 1/2	Naturlig	"	X	X	"	X	"	"	"	"	"	"	X			
	Lompe Fødselen																														
78	Kammal	24	"	X	1	X	"	"	"	"	"	1	3	5 1/2	18 1/2	Naturlig	X	"	X	"	X	"	"	"	"	"	"	X			
	Lange																														
79	Kammal	23	"	X	0	X	"	"	"	"	"	2	1	5 1/2	18 1/2	Naturlig	"	X	X	"	X	"	"	"	"	"	"	X			
	Lange																														
80	Kammal	27	X	"	0	X	"	"	"	"	"	1	1	5 1/2	18 1/2	Naturlig	X	"	X	"	X	"	"	"	"	"	"	X			
	Lange																														
81	Kammal	34	X	"	2	X	"	"	"	"	"	5	9	5 1/2	18 1/2	Naturlig	X	"	X	"	"	"	X	"	"	"	X	X			
	Lange																														

Lægedistrikter og vaccinationer

- 1771-1800:
 - Landet inddeles i lægedistrikter med hver sin uddannede distriktslæge
- 1810:
 - Forordning om koppevaccination
 - Frivillig, men med begrænsninger i frihedsrettigheder, hvis man nægter
 - Distriktslæger, regimentskirurger og præster kan vaccinere.

Vaccinationsprotokol Køge Lægedistrikt 1837

No.	Navn.	Køn.		Alder.	Fødested.	Bor i
		Mand.	Qvinde.			
88	Niel Andersen	1	"	1	Cronholt	Borup
89	Mette Mandst.	"	1	1	Borup	"
90	Anders Hansen	1	"	1/2	"	"
91	Hans Nielsen	1	"	1 1/4	Orninge	Gaardm.
92	Jens Hansen	1	"	1 1/2	Lenestrup	Jensd.
93	And. Benedict Petersen	"	1	3/4	Gummehod	Gaardm.
94	Hans Andersen	1	"	1	Heinebe	"
95	Hans Petersen	1	"	2	"	"
96	Kirsten Petersen	"	1	3 1/2	"	"
97	And. Oludat.	"	1	2	"	Gaardm.
98	Niel Jensen	1	"	1/2	Lammeholm	Jensd.
99	Christ. Andersen	1	"	1	"	Præm.
100	Karen Andersen	"	1	1 1/2	"	Jensd.
101	Karen Petersen	"	1	1 1/4	"	"
102	Mar. Kirst. Jensen	"	1	1/2	"	Gaardm.
103	Jens Poulsen	1	"	1	"	Gaardm.
104	Thann Jensen	"	1	1 1/4	"	Gaardm.
105	Karen Jensen	"	1	3/4	"	"
106	And. Kirst. Jensen	"	1	1 1/4	Ribbenip	Jensd.

104.

aldre.	Sundheds Tilstand.	Om Attest er udstedt eller meddeelt.	Attestens Datum.	Anmærkninger.
Niel				
And. Petersen	god	udst.	15 Aug	1837
Hans Mandst.	"	"	"	"
Hans Petersen	"	"	"	"
Niel Jensen	"	"	"	"
Hans Mandst.	"	"	"	"
Ped. Jensen	"	"	"	"
And. Jensen	"	"	"	"
Ped. Hansen	"	"	"	"
"	"	"	"	"
Ol. Petersen	"	"	"	"
Jens Carl.	"	"	"	"
And. Hansen	"	"	"	"
And. Petersen	"	"	"	"
Ped. Petersen	"	"	"	"
Jens. Niel.	"	"	"	"
Poul. Nielsen	"	"	"	"
Jens. Olsen	"	"	"	"
Jens. Knudsen	"	"	"	"
Jens. Hansen	"	"	"	"

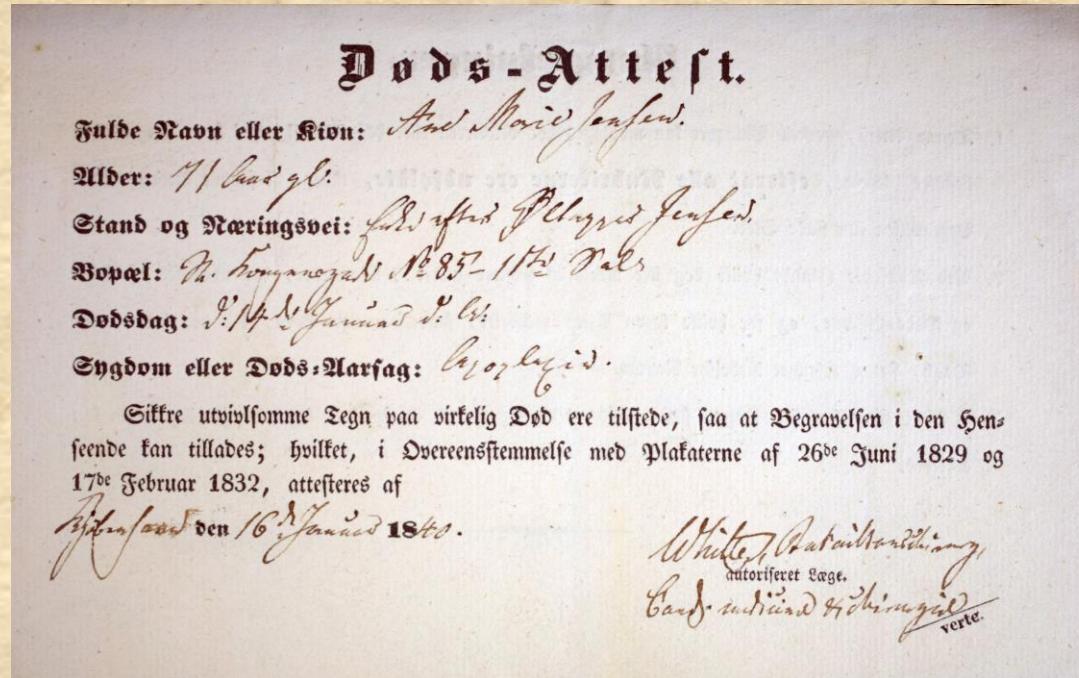
~ Pause ~

torbenalbret@gmail.com

Dødsattester

- Indført
 - 1829 i København
 - 1832 i resten af landet
- Hvad fortæller en dødsattest?
 - Dødsårsag
 - Evt. dødstidspunkt
 - Evt. særlige omstændigheder
- Læge/ ligsynsmænd
- Typer af dødsattester
 - Almindelige
 - Medico-legale
 - Børn under 1 år

Dødsattester

- Hvor findes dødsattesterne?
 - Lægedistrikter/ -kredse
 - Sundhedsstyrelsen
 - 1840 (København og købstæderne)
 - 1875 (Landdistrikterne, kun medico-legale)
 - 1920 (alle)
- Hjælpemidler
 - Sa.dk – Søg i samlingerne
 - Medicinsk ordbog

Det bemærkes, at Mitlen skal stude med en frivillig Erklæring færdigende: Underkigende erklære hermed, at vi selv have fundet Liget af N. N. og fundet Hode og Underkigende Legen paa offentlig Død tilføje, nemlig:

Dødsattest, udstedt af Ligsynsmænd.

Fulde Navn:

Niels' Havelsteen

Alder (o: fulgte Aar; for Børn under 1 Aar: Maanedet eller Uger): 61 år

Ugift; gift; Enkemand; Enke: gift

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvei: Læge

Bopæl: Kullerup Sogn, Kullerup By;

Dødssted: Kullerup

Dødsdag: 6. Februar

Fornødet Dødsaarstegn: Kullerup Landevej

Svar paa Spørgsmaal med Hensyn til Dødsstegnene:

1) Er der Liglugt tilføje? Ja

2) Er der Dødsstivhed? Ja

3) Er Dinene brune? Ja

4) Er der Ligpletter? Ja

5) Er der grøn Farvning af Underlivet? Ja

6) Er der tegn paa videre fremskreden Forraadnelse? Ja

Kullerup den 11. Februar 1885

Underkigende erklære hermed, at vi selv have fundet Liget af Niels' Havelsteen og fundet Hode og Underkigende Legen paa offentlig Død tilføje, nemlig: NR 3456

Ligsynsmænd.

Jørgen Hansen,

Ligsynsmænd.

Niels Madsen

vend om.

2774

B²

Medicolegal Ligsynsattest.

Form. Nr. 22 a.

Lov af 4. Maj 1875.

(Denne Blanket maa ikke benyttes til Børn under 1 Aar).

49/31

1) Fulde Navn, gift, ugift, (for gift Kvinde, Enke, forladt eller fraskilt tillige Pigenavn). Er afdøde ukendt, oplyses Kønnen.	Pärle Kristiane Elin Jørgensen 49. kvinde uigt.	
2) Født.	Fødselsdag og Aar. 25/6 1899	Fødested. København
3) Stilling og Næringsvej (Egen, Mandens, Forældrenes, eller deres, hos hvem Afdøde havde Ophold eller var i Pleje; event. om under offentlig Forsorg).	Fabrikarbejdereske	
4) Bopæl (sidste faste Opholdssted).	Købstad: (Handelsplads): Gade, Husnummer, Etage. — Landet: By, Sogn. Mellemgade 14 B St. K. København	
5) Død.	Dødsdag (event. Fødselsdag). 28-8-20	Alder (event. Skøn). 21 Aar
6) Dødsstedet (eller Stedet, hvor Liget først fandtes, og Stedet, hvor Ligsyn foretoges. — Er Liget transporteret, da hvor langt og hvorledes).	Hvorn ved Jørgensensvej	
7) Dødsmaaden.	Drukning	
8) Fines paa Liget Tegn paa Vold eller andet, der fortjener at bemærkes (Ernæringsstilstand).	Nej	
9) Forraadnelse eller andre Døds- tegn.	Forraadnelse	
10) Dødsårsagen.	Drukning	
11) Er der efter det oplyste Anledning til yderligere Undersøgelse, eventuelt: legal Obduktion?	Nej	

Undertegnede Læge har d. 28-8-20 i Forbindelse med hosp. polit.
assistent Borup synet Liget af overlæge
 og forefundet de ovenfor angivne sikre
 og utvivlsomme Døds tegn.

Almindelig Hospital
 (Lægens Navn og Adresse tydelig skrevet)

Anmærkning til P. 6—10.

Idet der sondres mellem Lægens egne lagttagelser og andres Angivelser oplyses her: *) om Redningsforanstaltninger eller Op-
 livningsforsøg er foretagne; *) om Læge kom til Stede før Døden, i saa Fald hvor længe forinden; *) Ligets Leje og Forhold til Omgivelserne; *) i Tilfælde af Selvmord den formodede Bevæggrund; ved Forgiftnings-
 tilfælde oplyses saavidt muligt Giftens Art og det indtagne Kvantum. Det angives om afdøde vides at have lidt af Sindssygdom eller af kroniske Sygdomme som Tuberkulose, Kræft, Syfilis o. l.; ligeledes om afdøde vides at have været hengiven til umaadeholden Nydelse af Alkohol eller nar-
 kotiske Midler.

1/ } Nej
 2/ }
 3/ Ligsyn på Alm. Hospital
 4/ Liget fandtes sammen-
 bundet med liget af en
 ung mand. Familielær-
 ger og frugter for fulgden af straf-
 barch. forhold.

Den medicolegale Ligsynsattest, der i de i Lov af 4. Maj 1875 omhandlede Tilfælde træder i Stedet for den sædvanlige Dødsattest, skal af Lægen enten personlig afleveres eller i forseglet Konvolut tilstilles Øvrigheden, hvis Paategning om, at Begravelse kan finde Sted, paa-
 føres Attesten tilligemed Oplysninger, der efter Attestens Udfærdigelse maatte være tilgaaede Øvrigheden.

Efterat Afskrift af Attesten er taget af Politiet, sendes Originalen i forseglet Konvolut til vedkommende Præst (i København Begravelseskontoret).

Embedslægens Paategning:

(om hvorvidt legal Obduktion har fundet Sted, i bekræftende Fald med hvilket Resultat).

Øvrighedens Paategning.

Fra Politiets Side er intet til hinder
 for Begravelsen.

Begravelsen foretoges Søndag
 d. 28/8-20. Kl. 12³⁰ og 1¹⁵
 paa store Kapel paa Begravelses-
 Kirkegaard. for Pastor P. P. Rasmussen
 ALMINDELIG HOSPITAL København

Notar
 Politifassistent

Sundhedsstyrelsen
 Dødsattest, medicolegal
 København 1920

Hvor finder vi det?

- Arkivalieronline
 - Social- og sundhedsvæsen
 - Dødsattester
 - Lægedistrikter m.m.
(jordemoderprotokoller og vaccinationsprotokoller)
- Daisy
 - Arkivskaber: Stednavn + læge
 - Arkivserie: fødsel, jordemoder, vaccination eller død
- Lægedistrikter/ -kredse kan findes på digdag.dk

~ Spørgsmål ~

~ **Tak for i dag** ~

Torben Albret Kristensen
Enghavevej 16, Næstved By
4700 Næstved

20287611

torbenalbret@gmail.com

www.torbenalbret.dk

www.facebook.com/torben.tkak.dk

